ა) პროგრამის სახელწოდება **ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია (ინტერდისციპლინური) Psychological Anthropology (interdisciplinary)**

ბ) მისანიჭებელი კვალიფიკაცია

ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგიის მაგისტრი MSc in Psychological Anthropology

გ) პროგრამის მოცულობა კრედიტებით - ***120 კრედიტი***

დ) სწავლების ენა - ***ქართული***

ე) საგანმანათლებლო პროგრამის ***მიზანი***:

სამაგისტრო პროგრამის – ***"ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია"*** - შექმნას წინ უსწრებდა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე ინტერდისციპლინური სამაგისტრო პროგრამების - „კულტურა და საზოგადოება -ინტერდისციპლინური კვლევები", "კულტურა სოციალურ კვლევებში" და „ანთროპოლოგია: ინტერდისციპლინური კვლევები" - ფუნქციონირება. მათ მოამზადეს ბაზა წინამდებარე პროგრამის შესაქმნელად.

<u>პროგრამის **აქტუალობა და მიზანი:**</u>

პროგრამის ***აქტუალობას*** განაპირობებს თანამედროვე მსოფლიოში მიმდინარე სოციალური პროცესები და სამეცნიერო ტენდენციები. XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე სამეცნიერო და საგანმანათლებლო სივრცეში აშკარაა „ანთროპოლოგიური შემობრუნება", კაცობრიობის ცნობიერების სისტემურ-პარადიგმული პრიორიტეტები ადამიანს უკავშირდება როგორც საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ, ისე სამეცნიერო აქტივობის პლანში. პარადიგმის ცვლილებას ათვალსაჩინოვებს არა მხოლოდ ახალი „ანთროპოლოგიების" სიმრავლე თუ გაჩენის სიადვილე, საზოგადოდ, ამ ცნების „მოდურობა" სამეცნიერო ცნობიერებაში, არამედ კონცეპტუალური საყრდენების ვექტორის შეცვლაც: ორიენტაცია უპირობო „სტრუქტურებზე", „ტოპიკებსა" და „ინტერტექსტუალობაზე" იცვლება „სუბიექტურობაზე", „აქტიურ ინდივიდზე", „ავტორობაზე" შემობრუნებით. შესაბამისად, პრიორიტეტული ხდება ადამიანის მიერ აღქმადი და სიმბოლურად თუ მატერიალურად ქმნადი ყოფიერების კვლევა, ყოველდღიური ცნობიერების რეალური შინაარსები, ფსიქოლოგიური განწყობები, აღქმის სტერეოტიპები, ქცევის მოდელები, ჩვევები, მოთხოვნილებები, სოციალურ ჯგუფებს შორის კულტურულ-სპეციფიკური, ისტორიული, სოციოეკონომიკური, პოლიტიკური თუ რელიგიური ტერმინებით ინტერპრეტირებულ განსხვავებათა ახსნის ამოცანები, ღირებულებით სისტემათა კულტურული მრავალგვარობა და მათი მოდიფიკაცია ყოველდღიური გამოცდილების გავლენით და ა.შ. საზოგადოდ, „ინდივიდთა ურთიერთქმედების ქსელების, ინდივიდუალური გამოცდილების სივრციდან" ადამიანის მიერ სამყაროს კონსტრუირების პროცესები.

თანამედროვე სამეცნიერო ტენდენციების გათვალისწინებით, პროგრამა იზიარებს და ეფუძნება შემდეგ მნიშვნელოვან კონცეპტუალურ პრინციპებს:

- ***ანთროპოლოგიის ცნების ფართო გაგებას,*** რომლის თანახმად, ანთროპოლოგია არის „ადამიანური არსებების ინტეგრალური შესწავლა ყველგან და ყველა დროში“. ანთროპოლოგია - ესაა ორიენტაცია ადამიანზე, როგორც ბიო-სოციო-კულტურულ სისტემურ მთლიანობაზე.

- ანთროპოლოგიის გაგებას არა უნივერსალისტური ტიპის სისტემატურ თეორიად, არამედ, უპირველეს ყოვლისა, ***მეთოდოლოგიად,*** „კომენტარიის უნივერსალურ ტიპად“. ამ თვალსაზრისით, ანთროპოლოგია მოიაზრება მიდგომად, მთლიანობით ორიენტირად, განხილვის გარკვეულ წესად.

- ***„ინტერდისციპლინური სინთეზის“ თანამედროვე გაგებას.*** “ადამიანური განზომილების” პრინციპის აქტუალიზებას თან სდევს სოციოჰუმანიტარული პარადიგმების მიზანმიმართული ინტეგრირების პროცესი. ამ კონტექსტში „ინტერდისციპლინური სინთეზი“ მოიაზრებს არა უნიფიცირებად და ერთიან დისკურსზე დაყვანად კვლევის შედეგებს, არამედ შესასწავლ ობიექტთა შესახებ კარგად დასაბუთებული, მრავალფეროვანი „კომენტარების“ სინთეზურ ერთიანობას, რომელიც ყოველი დისციპლინის ფარგლებში, დისციპლინური ტრადიციის შესაბამისად ხორციელდება გარკვეული პრობლემატიკიდან გამომდინარე, აგრეთვე, კონცეპტუალურ ინსტრუმენტარიაზე დაყრდნობით.

- ***ისტორიულობის პრინციპს.*** ისტორიულობა ადამიანისა და საზოგადოდ „ადამიანურის“ აუცილებელი ატრიბუტია. შესაბამისად, ისტორიულ-კულტურულ-სოციალურ კონტექსტში მოიაზრება არა მხოლოდ განხილვის ობიექტი (ადამიანი), არამედ კვლევის კატეგორიალური და მეთოდოლოგიური საშუალებებიც, როგორც დაქვემდებარებული დროით და სოციოკულტურულ კონტექსტურ გავლენებზე.

თანამედროვე ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგიის სამეცნიერო სივრცე რთული ინტერდისციპლინური პრობლემების, აგრეთვე, რამდენიმე დამოუკიდებელი დისციპლინის ინტეგრირებას ახდენს (კოგნიტური და სხვა ანთროპოლოგიები, კულტურული ფსიქოლოგია, კროსკულტურული ფსიქოლოგია, კოგნიტური ფსიქოლოგია და სხვ. თუმცა ეს განსხვავებები უფრო პირობითია, ვიდრე მკაცრი). ახალ სამეცნიერო კონტექსტში ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია ორიენტირებულია, ერთი მხრივ, კულტურულ მნიშვნელობათა ფსიქოლოგიური მიზეზებისა და შედეგების, მეორე მხრივ, ობიექტური კულტურისა და მენტალური მნიშვნელობების ურთიერთკავშირის შესწავლაზე. მისი წამყვანი კომპონენტია კულტურული და ფსიქიკური პროცესების ურთიერთქმედება.

ამგვარად, სამაგისტრო პროგრამის ***<u>მიზანია</u>*** სტუდენტებს მიაწოდოს თანამედროვე ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგიის აქტუალური თემატიკა, ინტეგრალური ცოდნა და კვლევის პრობლემები იმ სტრატეგიათა შესახებ, რომლებითაც პიროვნება, ემოციები და სუბიექტურობა ყალიბდება კულტურული პრაქტიკების მეშვეობით. პროგრამის უმთავრესი ორიენტირია ადამიანური გამოცდილების კულტურულ ასპექტებზე დაყრდნობით ანთროპოლოგიური თვალთახედვის ჩამოყალიბება.

პროგრამის მეორე ***პრიორიტეტია*** მეთოდოლოგიის სფერო. კერძოდ, ანთროპოლოგიური კვლევის ემპირიულ-კვლევითი პარადიგმების საბაზისო პრინციპების გააზრება პრაქტიკული საქმიანობის კონტექსტში; უახლესი ემპირიულ/კვლევითი სტრატეგიების კრიტიკული სწავლება, ფართოდ გამოყენებადი კვლევითი ტექნოლოგიების დაუფლება; კვლევის დაგეგმვისა და დიზაინის ბაზისური პრინციპების, მონაცემთა მოპოვების, ტექსტური და სტატისტიკური ანალიზის/ინტერპრეტაციის სწავლება, აგრეთვე, ანალიტიკური, დისკუსიური, პრეზენტაციისა და სხვა, პრაქტიკული საქმიანობისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

სამაგისტრო პროგრამის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მიზანია მაგისტრ-სტუდენტებში ***ინტერდისციპლინური აზროვნების განვითარება*** მომიჯნავე დარგებთან - ფილოსოფიურ და სხვა ანთროპოლოგიებთან, ლინგვისტიკასთან, ისტორიასთან, ეთნოლოგიასთან, სოციოლოგიასთან კავშირის სიღრმისეული გააზრების ბაზაზე. პროგრამა ორიენტირებულია წაახალისოს სტუდენტები საზოგადოდ ანთროპოლოგიური პრობლემების, მათ შორის, არსებული ფსიქოლოგიური და ქცევითი მიდგომებისადმი შემოქმედებით ხედვაში. პროგრამა სპეციალურ ყურადღებას დაუთმობს ფსიქოანთროპოლოგიურ პრობლემათა კონტექსტში საქმიანობას განწყობის თეორიის შემდგომი დამუშავების მიზნით.
პროგრამა, ასევე, ორიენტირებულია მაგისტრ-სტუდენტებში შემეცნებითი და გამოყენებითი პლანის ინტერესების, განსხვავებულ ქვეყნებში მიღებულ მონაცემთა ახლებური გააზრებისა და ინტერპრეტაციის აქტუალიზებაზე, მათ დაინტერესებაზე რეალური კვლევებით საქართველოსა და, ზოგადად, კავკასიის რეგიონში.

ვ) <u>**პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა**</u>

- ✓ პროგრამაში სწავლის უფლება აქვთ პირებს, რომლებსაც გააჩნიათ სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა, აგრეთვე ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბაკალავრის ხარისხი;
- ✓ პროფესიის გამოცვლის მსურველ პირებს, რომლებსაც გააჩნიათ ბაკალავრის ხარისხი საბუნებისმეტყველო, ზუსტი (ბიოლოგია, მათემატიკა, ფიზიკა, მედიცინა), ტექნიკური მეცნიერებებისა და მენეჯმენტის სფეროებში;
- ✓ პროგრამა ღიაა ბაკალავრის ხარისხის მქონე პირებისთვის, ვინც დაინტერესებულია რომელიმე კონკრეტული სფეროს (მასმედია, პოლიტიკა, საერთაშორისო ურთიერთობები, ეკონომიკა, სამართალი და ა.შ.) ფსიქოანთროპოლოგიური ასპექტებით;
- ✓ პროგრამა ასევე ღიაა 2010/11 წლის (პროგრამის მოთხოვნების შესაბამისი) ბაკალავრის ხარისხის მქონე კურსდამთავრებულებისთვის, აგრეთვე ***ხუთწლიანი სწავლების დიპლომის*** მქონე პირებისთვის.

მსურველთა ასაკი შემოისაზღვრება საერთო-საუნივერსიტეტო სტანდარტების შესაბამისად.

ზ) <u>**სწავლის შედეგი:**</u>

პროგრამული სწავლება მოიაზრებს პირველ საფეხურზე მიღებული განათლების გაღრმავებასა და კურსდამთავრებულთათვის საინტერესო იდეების რეალიზაციის შესაძლებლობას. **სამაგისტრო პროგრამის გავლის შემდეგ კურსდამთავრებულებს** ექნებათ:

ცოდნა და გაცნობიერება - ტრადიციული და თანამედროვე ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგიის სფეროს ღრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც მოიცავს ამ სფეროსთვის აუცილებელ ტერმინოლოგიურ/ცნებით აპარატს, თეორიულ მოდელებს, აგრეთვე, სემიოტიკის თეორიულ და მეთოდოლოგიურ თავისებურებებს; კურსდამთავრებულებს ექნებათ უახლესი ინფორმაცია მნიშვნელოვან სამეცნიერო თემებზე, როგორიცაა: კულტურული მოდელები, როგორც მენტალური კომპლექსები, მათი დადგინება და ამ პროცესში ფსიქიკური პროცესების (შემეცნების, ემოციების, აღქმების, მოტივაციების) კულტურული გაგების როლი; სოციალიზაციის კულტურულ-სპეციფიკური მოდელები და მათი ეფექტები; განვითარებისა და ინკულტურაციის გზები, ადამიანური შემეცნების, ემოციების,

აღქმების, მოტივაციებისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის ფორმირების პროცესები, კულტურული მსგავსება/განსხვავებების მრავალფეროვანი (მენტალური, სემიოტიკური, ლინგვისტური და ა.შ.) მახასიათებლების აღმწერი შესაძლებლობები, საზოგადოდ, ფსიქოანთროპოლოგიური ასპექტების ფორმირების პროცესები თანამედროვე პრაქტიკის კონტექსტში; ექნებათ ცოდნა ემპირიული კვლევის მეთოდოლოგიური პრინციპების, კვლევის მეთოდებსა და ანალიზთან დაკავშირებული სპეციალური საკითხების შესახებ. ეს ცოდნა კურსდამთავრებულს აძლევს ახალი, ორიგინალური იდეების შემუშავებისა და ცალკეული პრობლემის გადაჭრის გზების გაცნობიერების საშუალებას;

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი -

<u>კონსულტირება და დაგეგმვა:</u>

წვლილის შეტანა სხვადასხვა სოციალურ ჯგუფთა უკონფლიქტო თანაარსებობის ხელშემწყობ პრობლემათა ანალიზსა და სტრატეგიული პროექტების დაგეგმვაში, დამსაქმებელთა კონსულტირება.

<u>კვლევითი უნარები:</u>

ფსიქოანთროპოლოგიურ მახასიათებელთა ადეკვატურად გამოყენება კვლევის მონაცემთა ანალიზისას.

ფსიქოანთროპოლოგიურ პრობლემათა საკვლევად ადეკვატური პრინციპების საფუძველზე მეთოდების შერჩევა/გამოყენება, კვლევის დაგეგმვა;

კვლევით მოპოვებული მასალის ტექსტური და მათემატიკური ანალიზი.

კვლევის წარმართვა.

კვლევითი პროდუქციის (პროექტების) წარმოება და სრულყოფილი სახით წარდგენა.

დასკვნის უნარი - რთული და არასრული ინფორმაციის (მათ შორის უახლესი კვლევების) კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება; უახლეს მონაცემებზე დაყრდნობით ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი;

კომუნიკაციის უნარი - დისკუსიის წარმართვის, საკუთარი ნაშრომისა და მოსაზრებების, არგუმენტაციის, დასკვნებისა და კვლევის შედეგების საჯარო წარდგენის;

აკადემიურ/პროფესიულ საზოგადოებასთან ქართულ და უცხოურ ენებზე კორექტული კომუნიკაციის აკადემიური პატიოსნების სტანდარტებისა და მიღწევათა გათვალისწინებით;

არგუმენტების დამარწმუნებლად ფორმულირებისა წერილობითი და ვერბალური ფორმით;

გუნდური მუშაობის პრინციპების დაცვის, პასუხისმგებლობის განაწილების.

სწავლის უნარი - რთული და არასრული ინფორმაციის, აგრეთვე, უახლესი კვლევების კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბებისა; უახლეს მონაცემებზე დაყრდნობით ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზის.

ღირებულებები: პროგრამა ორიენტირებულია შემდეგ ღირებულებათა დამკვიდრებაზე:

- პროფესიული ეთიკური ნორმების (პროფესიონალთა ურთიერთპატივისცემა და აღიარების მზაობა, კვლევებში მონაწილე ადამიანთა უფლებების დაცვა, რეალური კვლევითი მონაცემების წარმოდგენა, ყოველგვარი ანგაჟირებულობის მიუღებლობა) მიდევნება;
- განსხვავებებისა და კულტურული მრავალფეროვნების დაფასება და პატივისცემა;
- კულტურათა ეფექტური დიალოგისთვის კულტურებსა და კონტექსტებს შორის განსხვავებების ცოდნა/გათვალისწინება;
- სხვა კულტურის წარმომადგენლებთან წარმატებული კომუნიკაციისთვის ინტერპერსონალური კომპეტენტურობის (იზომორფული ატრიბუცია, ქცევის ანალიზის უნარი, სხვათა მოლოდინების ცოდნა და საჭიროებისამებრ, გათვალისწინება და სხვ.) ფლობა;
- აგრესიული ეთნოცენტრიზმის მიუღებლობა;
- მრავალეროვან კოლექტივში თანამშრომლობისთვის ეთიკური სტანდარტების გაცნობიერება და დაცვა;
- საზოგადოდ, საქმიან ურთიერთობებში ეთიკური ნორმების დაცვა.
- ღირებულებებისადმი თავისი და სხვების დამოკიდებულების შეფასება და ახალი ღირებულებების დამკვიდრებაში წვლილის შეტანა.

კურსდამთავრებულებს, აგრეთვე, გამომუშავებული ექნებათ ***ზოგადი*** (ტრანსფერული) -აბსტრაქტული აზროვნების, მოვლენათა კრიტიკული ანალიზისა და სინთეზის, ახალი იდეების გენერირების, ცოდნის მუდმივი განახლების, სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიებისა და ანალიზის, დისკუსიის წარმართვის, საკუთარი ნაშრომისა და მოსაზრებების საჯარო წარდგენის - უნარები.

მრავალგვარი სოციოკულტურული სფეროს კვლევა/პროგნოზირების მოთხოვნილების არსებობის პირობებში კურსდამთავრებულთა წარმატებული პროფესიული საქმიანობა გულისხმობს შეძენილი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების გამოყენებას სხვადასხვა სოციალურ კონტექსტში. შესაბამისად, მაგისტრატურის კურსდამთავრებულთა ***კომპეტენცია*** მოიცავს ისტორიის, ენის, პრაქტიკებისა და კონცეპტუალური კატეგორიების მქონე კულტურულ ჯგუფთა სპეციფიკური თავისებურებების დადგენას, სხვადასხვა სოციალურ ჯგუფთა უკონფლიქტო თანაარსებობის ხელშემწყობ პრობლემათა ანალიზს, მონაწილეობას ანთროპოლოგიური სტრატეგიების დაგეგმვაში, სოციოკულტურული ცხოვრების სხვადასხვა სფეროს დინამიკის შემსწავლელ კვლევებში, აგრეთვე, მათ უზრუნველყოფას რეალისტური და სიღრმისეული კონსულტაციებით.

კურსდამთავრებულთა მიერ შეძენილი ჩვევების გამოყენება შესაძლებელია მრავალგვარ სფეროში (ფსიქოლოგია, ანთროპოლოგია, განათლება, განვითარება, სოციალური მუშაობა, მენეჯმენტი და სხვ.).

მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს ექნება საუკეთესო ბაზა სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სწავლის დამოუკიდებლად გასაგრძელებლად.

თ) სწავლის შედეგების მიღწევის <u>**მეთოდები**</u> ასახულია სილაბუსებში (იხ. დანართი 1)

ი) <u>სამაგისტრო შრომის დაცვა.</u>

შეფასების კრიტერიუმები:

სამაგისტრო შრომის დაცვა ფასდება 100 ბალიან სკალაზე, აქედან:

1. რეცენზენტის შეფასება – 50 ქულა
2. ხელმძღვანელის შეფასება – 20 ქულა
3. პრეზენტაციის შეფასება – 30 ქულა

პრეზენტაციის შეფასების კრიტერიუმები:

- ✓ *საპრეზენტაციო ტექსტის სტრუქტურა - 7*
- ✓ *მოსაზრებათა არგუმენტირებულად გადმოცემა -10*
- ✓ *კვლევის მიზნებისა და შედეგების/დასკვნების შესაბამისობა - 8*
- ✓ *რეგლამენტირებულობა მოთხოვნების შესაბამისად (12-15 წთ), ენობრივი გამართულობა -5*

კ) სასწავლო გეგმა.

<u>სწავლების ორგანიზება</u>

პროგრამა მოიცავს პროგრამისთვის სავალდებულო კურსების ბლოკს, ორ კონცენტრაციას და არჩევითი კურსების ბლოკს. ყოველ სემესტრში სტუდენტებს მიეწოდება პროგრამის სავალდებულო კურსები (პირველ და მესამე სემესტრებში ორი, ხოლო მეორე სემესტრში - სამი სალექციო კურსი), კონცენტრაციისთვის სავალდებულო ორი კურსი, სავალდებულო/არჩევითი ერთი კურსი (ირჩევს პროგრამის მეორე კონცენტრაციის კურსებიდან) და ერთი თავისუფალი არჩევითი კურსი სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა და ჰუმანიტარული ფაკულტეტების საგანმანათლებლო (სამაგისტრო) პროგრამებიდან.

ყველა სალექციო კურსი 5 კრედიტიანია. ამგვარად, პროგრამისთვის სავალდებულო კურსები ფარავს 35 კრედიტს, ორი კონცენტრაციიდან თითოეულისთვის სავალდებულო კურსები ფარავს 30 კრედიტს; სავალდებულო/არჩევითი და არჩევითი კურსები ფარავს 25 კრედიტს, სამაგისტრო ნაშრომს ეთმობა 30 კრედიტი. სულ - 120 კრედიტი.

პროგრამისთვის სავალდებულო- 35 კრედიტი

1. ანთროპოლოგიური სკოლები
2. კულტურა და სოციალური კვლევის მეთოდოლოგია
3. ფილოსოფიური ანთროპოლოგია
4. ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია
5. ტვინი, კულტურა, ენა

6. განწყობის თეორია თანამედროვე მეცნიერების კონტექსტში
7. სოციალური თეორიები (კლასიკური და თანამედროვე მიდგომები)

<u>სავალდებულო კონცენტრაციისთვის:</u> მეთოდოლოგია- 30 კრედიტი

1. სტატისტიკის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებებში
2. რაოდენობრივი კვლევა (მეთოდები და SPSS)
3. თვისებრივი კვლევა. ექსპერიმენტული ფსიქოსემანტიკა.
4. ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგია – "ანალების სკოლის" კვლევები
5. ლინგვისტური ანთროპოლოგია
6. კულტურის სემიოტიკა

<u>სავალდებულო კონცენტრაციისთვის:</u> ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში - 30 კრედიტი

1. კულტურული ფსიქოლოგია
2. განვითარების ფსიქოლოგია და ანთროპოლოგია
3. პიროვნების მოდელები ანთროპოლოგიურ კონტექსტში
4. კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში
5. ემოცია და კულტურა
6. კულტურათა ტიპოლოგია: ინდივიდუალიზმი/კოლექტივიზმი

(მეორე მოდულიდან) ***სავალდებულო/არჩევითი კურსები*** - 15 კრედიტი:

თავისუფალი არჩევითი კურსები - 10 კრედიტი

- ძალადობის ანთროპოლოგია
- თანამედროვე დასავლური ისტორიული მეცნიერება (ისტორიის თეორია, ისტორიის მეთოდოლოგია, ისტორიოგრაფია) (ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: მსოფლიოს ახალი და უახლესი ისტორია. მოდული: ახლო აღმოსავლეთის ისტორია)
- კულტურის თანამედროვე ტრანსფორმაციები (ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: ფილოსოფია. მოდული: კულტურის ფილოსოფია და ესთეტიკა)
- სუბკულტურები _ თეორიული მიდგომები, ემპირიული კვლევები

სემესტრული განაწილება

სემესტრი I

პროგრამისთვის სავალდებულო

ანთროპოლოგიური სკოლები *(ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: სოციალური და კულტურული ანთროპოლოგია)*

კულტურა და სოციალური კვლევის მეთოდოლოგია

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> მეთოდოლოგია

სავალდებულო:

სტატისტიკა

რაოდენობრივი კვლევა (მეთოდები და SPSS)

სავალდებულო/არჩევითი *(მოდულიდან - ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში):*

- კულტურული ფსიქოლოგია
- განვითარების ფსიქოლოგია და ანთროპოლოგია

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში
სავალდებულო:
კულტურული ფსიქოლოგია
განვითარების ფსიქოლოგია და ანთროპოლოგია

სავალდებულო/არჩევითი *(მოდულიდან - მეთოდოლოგია):*

- სტატისტიკა
- რაოდენობრივი კვლევა (მეთოდები და SPSS)

არჩევითი ორივე კონცენტრაციისთვის: (5 კრედიტი):

✓ თანამედროვე დასავლური ისტორიული მეცნიერება (ისტორიის თეორია, ისტორიის მეთოდოლოგია, ისტორიოგრაფია) (ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: მსოფლიოს ახალი და უახლესი ისტორია. მოდული: ახლო აღმოსავლეთის ისტორია)

✓ კულტურის თანამედროვე ტრანსფორმაციები (ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: ფილოსოფია. მოდული: კულტურის ფილოსოფია და ესთეტიკა)

სემესტრი II

პროგრამისთვის სავალდებულო- 15 კრედიტი

ფილოსოფიური ანთროპოლოგია

ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია

ტვინი, კულტურა, ენა

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> მეთოდოლოგია

სავალდებულო:

თვისებრივი კვლევა. ექსპერიმენტული ფსიქოსემანტიკა.

ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგია – "ანალების სკოლის" კვლევები

სავალდებულო/არჩევითი *(კონცენტრაციიდან - ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში):*

- პიროვნების მოდელები ანთროპოლოგიურ კონტექსტში
- კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში
სავალდებულო:
პიროვნების მოდელები ანთროპოლოგიურ კონტექსტში
კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში

სავალდებულო/არჩევითი *(კონცენტრაციიდან - მეთოდოლოგია):*

- თვისებრივი კვლევა. ექსპერიმენტული ფსიქოსემანტიკა.
- ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგია – "ანალების სკოლის" კვლევები

სემესტრი III

პროგრამისთვის სავალდებულო - 10 კრედიტი

განწყობის თეორია თანამედროვე სოციალური მეცნიერებების კონტექსტში

სოციალური თეორიები (კლასიკური და თანამედროვე მიდგომები) *(სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამაგისტრო პროგრამა: მედიისა და კომუნიკაციის სოციოლოგია)*

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> მეთოდოლოგია

სავალდებულო:

- ✓ ლინგვისტური ანთროპოლოგია
- ✓ კულტურის სემიოტიკა

სავალდებულო/არჩევითი *(კონცენტრაციიდან ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში):*

- ემოციების ანთროპოლოგია
- კულტურათა ტიპოლოგია: ინდივიდუალიზმი/კოლექტივიზმი

<u>კონცენტრაციისთვის:</u> ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში

ემოციების ანთროპოლოგია

კულტურათა ტიპოლოგია: ინდივიდუალიზმი/კოლექტივიზმი

სავალდებულო/არჩევითი *(კონცენტრაციიდან - მეთოდოლოგია):*

- ლინგვისტური ანთროპოლოგია
- კულტურის სემიოტიკა

არჩევითი ორივე კონცენტრაციისთვის: (5 კრედიტი):

- ✓ სუბკულტურები _ თეორიული მიდგომები, ემპირიული კვლევები
- ✓ ძალადობის ანთროპოლოგია

ლ) <u>**პროგრამის ხელმძღვანელი /კოორდინატორი**</u>

ლალი სურმანიძე

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი,
ასოცირებული პროფესორი
(იხ. დანართი 1, CV)

მ) <u>**დასაქმების სფეროები:**</u>

- ✓ შედარებითი ანთროპოლოგიური და ფსიქოლოგიური კვლევებით დაინტერესებული ცენტრები (როგორც სამეცნიერო, ისე გამოყენებითი).
- ✓ როგორც სოციოჰუმანიტარული, ისე საბუნებისმეტყველო ორიენტაციის ადამიანის შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები;
- ✓ კულტურისა და კულტურული სპეციფიკის შემსწავლელი სამეცნიერო ორგანიზაციები ან მათი განყოფილებები;
- ✓ სასწავლებლები, სადაც არსებობს ანთროპოლოგიის, ფსიქოლოგიისა და კულტურის შემსწავლელი სპეციალობები, ან არსებობს მათზე მოთხოვნილება;
- ✓ სამთავრობო და კერძო სტრუქტურები, რომელთა ინტერესები მოიცავს საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროს დინამიკის შესწავლას;
- ✓ სპეციალიზებული კვლევითი ორგანიზაციები/ცენტრები (სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორები), რომელთა ინტერესი მოიცავს სოციალური და კულტურული ცხოვრების სხვადასხვა სფეროს ანალიზს ფსიქოანთროპოლოგიური კვლევითი მონაცემების გამოყენებით (ეკონომიკა, ბიზნესი, მარკეტინგი, მენეჯმენტი, განათლება, მედიცინა, მასმედია, პოლიტიკა, სამართალი, მომსახურების სფერო და ა.შ.);
- ✓ სოციალური, პოლიტიკური და ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრაზე ორიენტირებული ორგანიზაციები, რომლებსაც აქვთ მოთხოვნილება ფსიქოანთროპოლოგიურ კვლევით მონაცემებზე;
- ✓ ეთნიკური კონფლიქტების რეგულირებასთან დაკავშირებული სამთავრობო და არასამთავრობო, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციები;
- ✓ მასობრივი მედიის საშუალებები;
- ✓ ტურისტული სააგენტოები.

ნ) <u>**დამატებითი ინფორმაცია:**</u> პროგრამაზე სწავლის დაწყება რეკომენდებულია როგორც საშემოდგომო, ისე საგაზაფხილო სემესტრში; შეუძლია მოემსახუროს 10 სტუდენტს.

ო) <u>**პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.**</u>

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფსიქოლოგიისა და სოციოლოგიის მიმართულებების რესურს-ცენტრები და ბიბლიოთეკები, აგრეთვე, სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრისა და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიბლიოთეკები, არსებული კომპიუტერული ბაზა და ელექტრონული რესურსები.<u>მომზადების პროცესშია პროექტები სამეცნიერო გრანტების მოსაპოვებლად.</u>

პროგრამის ანალოგები:

University of California, San Diego
Psychological Anthropology at UCSD
http://anthropology.ucsd.edu/Divisions/psych_anth.html

University of Chicago

Department of Comparative Human Development

- *Cultural Psychology and Psychological Anthropology*
- *Health, Culture and Mental Health*
- *Language, Communication and Cognition*

http://humdev.uchicago.edu/graduate/programs.shtml

Brunel University, West London

MSc program in psychological and psychiatric anthropology

http://www.brunel.ac.uk/courses/postgraduate/psychological-and-psychiatric-anthropology-msc

LSE -London school of economics and politicals sciense

- MSc in Anthropology and Development

http://www2.lse.ac.uk/anthropology/degree_programmes/mscanthdev.aspx

Department of Anthropology

- MSc in Social Anthropology (Learning and Cognition)

http://www2.lse.ac.uk/anthropology/degree_programmes/MScSocAnthLearnCogn.aspx

სამაგისტრო პროგრამის -

***ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია** (ინტერდისციპლინური) -*

დანართები:

2. პროგრამის სილაბუსები (იხ. დანართი 1);
3. პროგრამის განმახორციელებელი შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე აკადემიური პერსონალის ბიოგრაფიული მონაცემები (იხ. დანართი 2, CV);
4. პროგრამის შემდგომ ეტაპზე წარდგენის შესახებ შესაბამისი პროფილის მქონე აკადემიური პერსონალის სხდომის გადაწყვეტილების ოქმი (იხ. დანართი 3).

სასწავლო გეგმა

ფაკულტეტი: **სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა**
ინსტიტუტი / დეპარტამენტი / კათედრა / მიმართულება:**ინტერდისციპლინური**
სასწავლო პროგრამის სახელწოდება: **ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია**
სწავლების საფეხური: **მაგისტრატურა**
სასწავლო პროგრამის ხელმძღვანელი / კოორდინატორი: **ლალი სურმანიძე, ასოცირებული პროფესორი**
აკადემიური საბჭოს მიერ სასწავლო პროგრამის დამტკიცების თარიღი, დადგენილების ნომერი: **2011 წლის 29 ივნისი, N57 დადგენილება**
სასწავლო პროგრამის ამოქმედების თარიღი (სასწავლო წელი): **2011-2012 სასწავლო წელი**

პროგრამის სტრუქტურა

120 კრედიტი (ECTS)												
პროგრამისთვის სავალდებულო კურსები – 35 კრედიტი (ECTS) + კონცენტრაციისთვის სავალდებულო - 30 კრედიტი (ECTS) + კონცენტრაციისთვის სავალდებულო/არჩევითი 15 კრედიტი (ECTS) + არჩევითი 10 კრედიტი (ECTS) + სამაგისტრო ნაშრომი/პროექტი 30 კრედიტი (ECTS)												
კოდი	სასწავლო კურსის დასახელება	კრედიტების რაოდენობა ECTS	სტუდენტის საკონტაქტო მუშაობის საათები სემესტრში		სტუდენტის დამოუკიდებელი მუშაობის საათები სემესტრში			დასკვნითი გამოცდის ჩაბარება	საგანზე დაშვების წინაპირობა	სწავლების სემესტრი		ლექტორი/ლექტორები
			ლექცია	სემინარი / პრაქტიკუმი	ლექცია–პრაქტიკუმებისთვის მომზადება	შუალედური გამოცდის/გამოცდების მომზადება	დასკვნითი გამოცდის მომზადება			შემოდგომა	გაზაფხული	
1	ანთროპოლოგიური სკოლები	5	23	20+2	61	4	12	3	წინაპირობის გარეშე			ქეთევან ხუციშვილი

2	კულტურა და სოციალური კვლევის მეთოდოლოგია	5	23	22	64	4	9	3	წინაპირობის გარეშე			ლალი სურმანიძე
	კონცენტრაცია 1- მეთოდოლოგია											
3	სტატისტიკის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებებში	5	15	15	76	4+4	8	2	სტატისტიკა1, სტატისტიკა 2			ქეთევან მანჯგალაძე
4	რაოდენობრივი კვლევა (მეთოდები და SPSS)	5	23	20+2	63	4	10	3	გამოთვლითი ტექნიკის მინიმალური ცოდნა და ჩვევები.			პაატა ზარდიაშვილი
	სავალდებულო/არჩევითი კურსები • კულტურული ფსიქოლოგია • განვითარების ფსიქოლოგია და ანთროპოლოგია		15	15	41	6	6	2	სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს ***კონცენტრაცია 2*** -ის კურიკულუმიდან			შალვა აბზიანიძე მანანა მელიქიშვილი
	კონცენტრაცია 2 -ინდივიდუალობა ინტერდისციპლინურ კონტექსტში											
5	კულტურული ფსიქოლოგია	5	15	26+4	56	8	14	2	წინაპირობის გარეშე			შალვა აბზიანიძე
6	განვითარების ფსიქოლოგია და ანთროპოლოგია	5	13+2	15	79	4	10	2	ბაკალავრიატის დონე.			მანანა მელიქიშვილი
	სავალდებულო/არჩევითი •სტატისტიკის მეთოდები სოციალურ მეცნიერებაში •რაოდენობრივი კვლევა (მეთოდები და SPSS								სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს ***კონცენტრაცია 1***-ის კურიკულუმიდან			ქეთევან მანჯგალაძე პაატა ზარდიაშვილი
7-8	თავისუფალი-არჩევითი კურსები • თანამედროვე დასავლური ისტორიულ მეცნიერება (ისტორიის თეორია, ისტორიი მეთოდოლოგია, ისტორიოგრაფია) • კულტურის თანამედროვე ტრანსფორმაციები	5 5	30 30	15 30	64 45	4 8	9 9	3 3	სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს ჰუმანიტარული ფაკულტეტის სამაგისტრო			ნინო კიღურაძე აკაკი ყულიჯანაშვილი

									პროგრამებიდან: „მსოფლიოს ახალი და უახლესი ისტორია.“ „ფილოსოფია. (მოდული: კულტურის ფილოსოფია და ესთეტიკა)“			
9	ფილოსოფიური ანთროპოლოგია	5	30	30	45	8	9	3	წინაპირობის გარეშე			აკაკი ყულიჯანაშვილი
10	ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია	5	23	20+2	61	4	12	3	ზოგადი საბაკალავრო მომზადება.			ლალი სურმანიძე
11	თავის ტვინი, ენა და კულტურა	5	15	26+4	60	8	10	2	წინაპირობის გარეშე			თამარ გაგოშიძე
	კონცენტრაცია 1											
12	თვისებრივი კვლევა. ექსპერიმენტული ფსიქოსემანტიკა.	5	15	26+4	60	8	10	2	სტატისტიკა, რაოდენობრივი მეთოდები და SPSS			ლალი სურმანიძე
13	ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგია – "ანალების სკოლის" კვლევები	5	30	15	64	4	9	3	წინაპირობის გარეშე			ნინო კიღურაძე
	სავალდებულო/არჩევითი: • პიროვნების მოდელები ანთროპოლოგიურ კონტექსტში • კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში		15	30	34	12	6	1	სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს ***კონცენტრაცია 1***-ის კურიკულუმიდან			ირინე ჟვანია ლია წულაძე
	კონცენტრაცია 2											
14	პიროვნების მოდელები ანთროპოლოგიურ კონტექსტში	5	13	15+2	76	4	12	3	წინაპირობის გარეშე			ირინე ჟვანია
15	კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში	5	13	15+2	76	4	12	3	წარმოდგენა კულტურის კვლევების შესახებ			ლია წულაძე
	სავალდებულო/არჩევითი: • თვისებრივი კვლევა. ექსპერიმენტულ	5							სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან			ლალი სურმანიძე ნინო კიღურაძე

	ფსიქოსემანტიკა. • ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგია "ანალების სკოლის" კვლევები	5							სალექციო კურსს *კონცენტრაცია 1*-ის კურიკულუმიდან			
16	განწყობის თეორია თანამედროვე სოციალური მეცნიერების კონტექსტში	5	15	26+4	59	8	10	3	წინაპირობის გარეშე			ვახტანგ ნადარეიშვილი
17	სოციალური თეორიები (კლასიკური და თანამედროვე მიდგომები)	5	13	15+2	76	4	12	3	წინაპირობის გარეშე			~ ამირან ბერძენიშვილი
	კონცენტრაცია 1											
18	ლინგვისტური ანთროპოლოგია	5	13+2	15	76	4	12	3	ანთროპოლოგიური თეორიები			ლია წულაძე
19	კულტურის სემიოტიკა	5	13+2	15	76	4	12	3	კულტურა და სოციალური კვლევის მეთოდოლოგია			ლია წულაძე
	სავალდებულო/არჩევითი: • ემოცია და კულტურა • კულტურათა ტიპოლოგია: ინდივიდუალიზმი/კოლექტივიზმი								სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს *კონცენტრაცია 2*-ის კურიკულუმიდან			თამარ აბაშიძე ლალი სურმანიძე
	კონცენტრაცია 2											
20	ემოცია და კულტურა	5	13+2	15	76	4	12	3	წინაპირობის გარეშე			თამარ აბაშიძე
21	კულტურათა ტიპოლოგია: ინდივიდუალიზმი/კოლექტივიზმი	5	15	13+2	76	4	12	3	რომელიმე საბაზისო კურსი: სოციოლოგიის, ფსიქოლოგიის, ეთნოლოგიის, კულტურის სოციოლოგიის, კულტურის ფილოსოფიის, კულტურის ისტორიის; სტუდენტი უნდა იცნობდეს სტატისტიკას და ემპირიული კვლევის მეთოდებს.			ლალი სურმანიძე
	სავალდებულო/არჩევითი: • ლინგვისტური ანთროპოლოგია								სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან			

	• კულტურის სემიოტიკა • ვიზუალური ანთროპოლოგია								სალექციო კურსს ***კონცენტრაცია 1***-ის კურიკულუმიდან			
22-23	თავისუფალი არჩევითი კურსი: • სუბკულტურები _ თეორიული მიდგომები, ემპირიული კვლევები • ძალადობის ანთროპოლოგია	5 5	13+2 23	15 20	76 61	4 4	12 12	3 3	სტუდენტი ირჩევს 1 ხუთკრედიტიან სალექციო კურსს სოც.პოლიტ. მეცნ. და ჰუმანიტარული ფაკულტეტების სამაგისტრო პროგრამებიდან			ლია წულაძე ქეთევან ხუციშვილი
20	სამაგისტრო შრომის მომზადება	**30**										

პროგრამის ხელმძღვანელის(ების) ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის დეკანის ხელმოწერა _____

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

თარიღი _____ ფაკულტეტის ბეჭედი